

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження голови обласної
державної адміністрації,
начальника обласної військової
адміністрації

27.12.2024 № 1154

**ОБЛАСНА ПРОГРАМА
підтримки громадянської стійкості та згуртованості
у Запорізькій області на 2025–2029 роки**

I. Загальні положення

Зростання громадянської стійкості та згуртованості є однією з найважливіших умов успішної модернізації та сталої розбудови України, практичного вирішення низки геополітичних та соціальних проблем, у тому числі в умовах зовнішньої військової агресії, що розпочалась по відношенню до нашої держави у 2014 році.

Розробка цієї Програми обумовлена необхідністю підвищення спроможності суспільства, його владних і громадянських інститутів чинити організований спротив зовнішнім ворогам української державності, впровадженні нагальних суспільних змін та вирішенні питань місцевого значення в умовах гібридної військової агресії. Адже, не зважаючи на геополітичні виклики, розбудова демократії, утвердження правової держави, здійснення реформ задля розв'язання нагальних політичних, соціально-економічних та гуманітарних проблем гостро стоять на порядку денному і вимагають ефективних інструментів вирішення. Крім цього актуальними є надання всебічної допомоги Силам оборони України, органам державної влади під час повномасштабної війни з зовнішнім агресором, надання допомоги внутрішньо переміщеним особам та післявоєнне відновлення України.

Динаміка розвитку громадянського суспільства в Запорізькій області характеризувалася переважно позитивними тенденціями. Однак повномасштабне вторгнення зовнішнього ворога внесло значні зміни в роботу органів влади та місцевого самоврядування з громадською спільнотою, перелаштувавши її під потреби оборони. З метою координації діяльності з оборони області та допомоги мирному населенню, проводиться активна комунікація з волонтерськими організаціями Запоріжжя та Запорізької області. За час роботи створено перелік громадських, благодійних та волонтерських організацій і окремих волонтерів, до якого включено інститути громадянського суспільства, які найбільш активно діють на теренах нашої області та співпрацюють з обласною і місцевою владою.

Спільно з українською громадськістю активно працюють і міжнародні інститути громадянського суспільства.

Проте, актуальною проблемою для Запорізької області залишається значна кількість громадських осередків, які офіційно зареєстровані, але не ведуть активної публічної діяльності. Низький рівень їх активності спричинений не тільки внутрішніми чинниками, а й несприятливими зовнішніми умовами для розбудови та повноцінного функціонування.

Суттєво гальмує розвиток громадянського суспільства також недостатня розвиненість громадянської та політичної культури представників громадськості, а саме: низький рівень політичної грамотності та компетентності основної частини населення; політична та громадянська пасивність значної частини населення, недостатня участь представників громадськості у процесі підготовки, обговорення та прийняття управлінських рішень. Іноді також спостерігаються правовий нігілізм, низький рівень кадрової, фінансової та інституційної спроможності інститутів громадянського суспільства.

Недосконалість чинного законодавства створює штучні бар'єри для реалізації громадських ініціатив, утворення та діяльності окремих видів організацій громадянського суспільства, розгляду та врахування громадських пропозицій органами державної влади та місцевого самоврядування.

Такий стан справ призвів до того, що:

більшість інститутів громадянського суспільства не має доступу до державної фінансової підтримки через її обмежений обсяг та недосконалість і нерозвиненість конкурсних процедур;

недостатньою є практика залучення громадськості до формування та реалізації державної політики і вирішення питань місцевого значення;

благодійники не мають ефективних стимулів з боку держави та обтяжені бюрократичними процедурами, а механізм ефективного захисту від шахрайства та інших зловживань у сфері благодійництва лише формується;

потенціал інститутів громадянського суспільства не повною мірою використовується органами виконавчої влади та місцевого самоврядування для надання соціальних та інших суспільно-значущих послуг; спостерігається тенденція надання переваги у цій сфері державним і комунальним підприємствам та установам, що не сприяє підвищенню якості послуг та призводить до надмірного зростання бюджетних видатків;

відсутня єдина державна інформаційно-просвітницька політика у сфері сприяння розвитку громадянського суспільства.

Ураховуючи вищезазначені негативні явища, перед обласною державною адміністрацією, місцевими органами виконавчої влади та місцевого самоврядування постає завдання створення більш сприятливих умов для подальшого розвитку громадянського суспільства в регіоні.

З метою виконання цього завдання розроблена Програма підтримки громадянської стійкості та згуртованості у Запорізькій області на 2025-2029 роки (далі – Програма), яка визначає вектори діяльності органів влади в

Продовження додатка
цьому напрямку, створює відкриті механізми координації та контролю за виконанням цих завдань.

Програма сприятиме реалізації принципів, пріоритетів та завдань державної політики у сфері розвитку громадянського суспільства, запровадженню ефективного механізму взаємодії його інститутів з органами виконавчої влади та місцевого самоврядування.

II. Мета, завдання та заходи Програми

1. Метою Програми є створення сприятливих умов для зростання громадянської стійкості та згуртованості на регіональному рівні шляхом:

1) підтримки ініціатив інститутів громадянського суспільства для всебічної допомоги Силам оборони України та внутрішньо-переміщеним особам, вирішення завдань регіональної політики; створення умов для участі громадян у розробленні проектів таких рішень;

2) зміцнення довіри громадян до державних інституцій шляхом залучення їх до участі в управлінні регіональними та державними справами; підвищення якості підготовки та прийняття рішень з важливих питань суспільного життя з урахуванням думки громадськості;

3) налагодження соціально значимих ефективних механізмів системного діалогу органів виконавчої влади з громадськістю, реалізації у діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування області принципів відкритості, прозорості і публічності;

4) проведення інформаційно-просвітницьких кампаній, направлених на зростання рівня патріотизму, громадянської свідомості та стійкості;

5) проведення досліджень громадської думки;

6) забезпечення підтримки діяльності консультативно-дорадчих органів, створених при облдержадміністрації.

2. В основу проекту Програми покладено принцип зосередження зусиль на пріоритетних питаннях розвитку громадянського суспільства. Виходячи з цього, визначено стратегічні завдання Програми:

1) активізація громадян та інститутів громадянського суспільства (далі – ІГС) у контексті зростання громадянської стійкості та згуртованості, вдосконалення демократичних механізмів участі та самоорганізації у процесі вирішення регіональних проблем;

2) забезпечення сприятливих умов для створення і діяльності ІГС в Запорізькій області, співпраці органів виконавчої влади та ІГС у процесі формування та реалізації регіональної політики, покращення інформованості суспільства про діяльність ІГС через впровадження постійно діючої інформаційно-просвітницької кампанії;

3) підвищення професійного рівня, інституційної спроможності ІГС та місцевих органів виконавчої влади щодо використання механізмів участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики.

Продовження додатка

3. Заходи Програми передбачають проведення зустрічей та консультацій з громадськістю в рамках роботи консультативно-дорадчих органів при Запорізькій обласній державній адміністрації та її структурних підрозділах, виконавчих комітетах сільських, селищних рад, залучення громадських організацій до заходів, що проводяться органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, підтримку їх ініціатив, проведення конкурсів серед громадськості, проведення інформаційно-просвітницьких кампаній з суспільно-важливих тем, вивчення громадської думки мешканців регіону тощо.

Розгорнутий перелік завдань і заходів Програми зазначено в додатку 1 до розпорядження голови обласної державної адміністрації.

III. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми

1. Для виконання Програми пропонується впровадити в області такі заходи:

- 1) проведення інформаційно-просвітницьких кампаній;
- 2) надання консультативної та організаційно-методичної підтримки діяльності ІГС;
- 3) організації та здійснення навчальних заходів для представників громадськості, працівників місцевих органів виконавчої влади та посадових осіб органів місцевого самоврядування;
- 4) підтримки ініціатив громадськості, надання на конкурсних засадах фінансової допомоги громадським організаціям на реалізацію розроблених ними програм (проектів, заходів), спрямованих на зростання громадянської стійкості та згуртованості у регіоні;
- 5) налагодження ефективних механізмів співпраці місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з ІГС;
- 6) залучення громадськості до процесів формування та реалізації державної і регіональної політики;
- 7) сприяння діяльності громадських колегіальних органів при місцевих органах виконавчої влади та місцевого самоврядування;
- 8) вивчення громадської думки мешканців області, посилення інституційної спроможності громадських організацій та місцевих органів влади у сфері визначення потреб і пріоритетів розвитку регіону;
- 9) забезпечення органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування доступу громадськості до консультацій та правової допомоги з питань порядку створення і діяльності організацій громадянського суспільства;
- 10) сприяння розвитку волонтерської діяльності;
- 11) проведення інформаційно-просвітницьких заходів та поширення соціальної реклами з питань розвитку громадянського суспільства та волонтерського руху, підтримки Сил оборони України та ВПО, інших суспільно-важливих тем.

2. Строк виконання Програми - п'ять років (2025–2029 роки).

IV. Ресурсне забезпечення Програми

Фінансування Програми здійснюється відповідно до законодавства України за рахунок коштів обласного бюджету (з урахуванням реальних можливостей та в межах наявних фінансових ресурсів, передбачених на відповідний рік), а також інших джерел, незаборонених чинним законодавством та визначене у Додатку 2.

Головним розпорядником коштів є Департамент внутрішньої політики та інформаційної діяльності обласної державної адміністрації.

V. Очікувані кінцеві результати виконання Програми

Реалізація Програми дасть змогу підвищити рівень громадянської стійкості та згуртованості у суспільстві в умовах складних геополітичних викликів, збільшити активність інститутів громадянського суспільства у формуванні і реалізації державної та регіональної політики а також забезпечить:

підвищення рівня активності населення та представників інститутів громадянського суспільства щодо допомоги Силам оборони України та ВПО, використання інструментів громадської участі в формуванні та реалізації державної політики;

зростання поінформованості про діяльність Сил оборони України, а також місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування по вирішенню нагальних питань регіонального значення;

налагодження співпраці місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства області;

підвищення рівня громадянської та правової культури населення області, професійного рівня та обізнаності державних службовців і посадових осіб органів місцевого самоврядування з питань розвитку громадянського суспільства, взаємної довіри, налагодження ефективної та конструктивної взаємодії між органами влади та громадськістю;

створення системи інформаційної, консультативної та організаційно-методичної підтримки розвитку громадянського суспільства у його процесі;

створення умов для комунікації та обміну досвідом між інститутами громадянського суспільства, органами державної влади, органами місцевого самоврядування;

залучення представників інститутів громадянського суспільства до вирішення пріоритетних завдань розвитку Запорізького регіону;

підвищення ефективності використання бюджетних коштів для підтримки проектів інститутів громадянського суспільства;

активізацію участі інститутів громадянського суспільства в розробці і впровадженні суспільно значущих проектів, формуванні та реалізації державної і регіональної політики;

Продовження додатка
виявлення пріоритетних соціальних проблем області;
підвищення рівня відкритості та прозорості діяльності місцевих органів
виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

VI. Організація управління та контролю за ходом виконання Програми

Загальну координацію дій щодо виконання Програми здійснює
Запорізька обласна державна адміністрація.

Поточну координацію та контроль здійснює Департамент внутрішньої
політики та інформаційної діяльності обласної державної адміністрації.

Реалізація завдань, передбачених Програмою, покладається на
структурні підрозділи обласної державної адміністрації,
райдержадміністрації та виконавчі комітети міських, селищних, сільських
рад Запорізької області, які щорічно до 25 січня, подають до Департаменту
внутрішньої політики та інформаційної діяльності обласної державної
адміністрації інформацію про стан та виконання завдань Програми.

Контроль за реалізацією заходів, передбачених у цій Програмі,
здійснюватиметься обласною державною адміністрацією у межах
компетенції.

Тимчасовий виконувач обов'язків
директора Департаменту внутрішньої
політики та інформаційної діяльності
облдержадміністрації

Ольга КАЛГАНОВА